

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Περί της υποχρέωσης αναγραφής της λιανικής τιμής στα εμπορεύματα των φαρμακείων, περί αισχροκέρδειας, περί υποχρέωσης απόσυρσης δειγμάτων (testers) και λοιπών θεμάτων σχετικών με τη λειτουργία των φαρμακείων εξαιτίας της πανδημίας του Κορωνοϊού

Α. Σύμφωνα με το άρθρ. 3 του ν. 4177/2013, όποιος διακινεί προϊόντα υποχρεούται να εξασφαλίζει την ορθή, έγκυρη και έγκαιρη ενημέρωση του καταναλωτή, η οποία μπορεί να επηρεάσει την αγοραστική του απόφαση, την ορθότητα της συναλλαγής, καθώς και όλους τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας. Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρ. 7 του αυτού νόμου σε όλα τα προϊόντα που διατίθενται εντός του καταστήματος τοποθετούνται επί ή στο σημείο του πωλούμενου προϊόντος πινακίδες λιανικής πώλησης με τις κάθε φορά απαιτούμενες ενδείξεις άμεσα αντιληπτές και απόλυτα εμφανείς στον καταναλωτή. **Ειδικά η τελική τιμή πώλησης πρέπει να είναι με έντονη γραφή (bold).**

Βάσει του άρθρ.17 του ίδιου νόμου αρμόδιες υπηρεσίες για τον έλεγχο εφαρμογής των διατάξεων του είναι:

α) Οι υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, β) οι υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, γ) οι υπηρεσίες Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, δ) οι Διευθύνσεις Ανάπτυξης των Περιφερειών και ε) οι Υπηρεσίες του Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής, στη ζώνη δικαιοδοσίας τους. **Οι παραπάνω υπηρεσίες έχουν εξουσίες ανακριτικού υπαλλήλου.**

Τέλος, βάσει του άρθρου 19 Ν. 4177/2013, όποιος παρεμποδίζει τον ασκούμενο έλεγχο ή αρνείται με οποιονδήποτε τρόπο να παραδώσει στους αρμόδιους υπαλλήλους οποιοδήποτε στοιχείο απαραίτητο για τη διεξαγωγή του ελέγχου (πχ τιμολόγια αγοραπωλησίας), τιμωρείται με φυλάκιση. Παρεμπόδιση ελέγχου θεωρείται και η απόκρυψη των απαιτούμενων στοιχείων ή η παραποίηση των στοιχείων αυτών ή η ψευδής παράθεσή τους, ενώ βάσει του άρθρ. 22 για παραβάσεις των παραπάνω επιβάλλεται με απόφαση του Προϊσταμένου της υπηρεσίας στην οποία υπάγονται τα ελεγκτικά όργανα που διαπίστωσαν την παράβαση πρόστιμο από πεντακόσια (500) ευρώ μέχρι τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ, ανάλογα με τη βαρύτητα της

παράβασης, εκτός εάν άλλως ορίζεται. Σε περίπτωση υποτροπής για την ίδια παράβαση εντός τριετίας, το ποσό του επιβαλλόμενου προστίμου διπλασιάζεται και σε περίπτωση επανειλημμένης υποτροπής εντός του ίδιου χρονικού διαστήματος το ποσό του προστίμου τριπλασιάζεται.

Εκ παραλλήλου βάσει της εφαρμοστικής του νόμου **ΥΑ 91354/2017** (ΦΕΚ Β 2983 – 30.08.2017) «Κωδικοποίηση Κανόνων Διακίνησης και Εμπορίας Προϊόντων και Παροχής Υπηρεσιών (Κανόνες ΔΙ.Ε.Π.Π.Υ.)», ως γενική αρχή της διάθεσης των προϊόντων ορίζεται ότι πρέπει αυτά να εκτίθενται σε κάθε χώρο πώλησης έτσι ώστε η **επισήμανση εκάστου είδους να γίνεται άμεσα αντιληπτή από τον καταναλωτή** και με βάση τις αναγραφόμενες ενδείξεις, είτε επί της συσκευασίας-προϊόντος, είτε στην αντίστοιχη πινακίδα – ετικέτα, είτε σε οποιοδήποτε άλλο μέσο πληροφόρησης, να είναι δε ακριβής και σαφής ώστε να μην παραπλανάται ο καταναλωτής. Η πινακίδα με τις απαιτούμενες ενδείξεις, όπως προβλέπεται στα επόμενα άρθρα, τοποθετείται επί ή στο σημείο του πωλούμενου προϊόντος και πρέπει να είναι άμεσα και απόλυτα εμφανής στον καταναλωτή. **Ειδικά η τελική τιμή πώλησης πρέπει να αναγράφεται με έντονη γραφή (bold) και να συμπεριλαμβάνει τον αναλογούντα σε αυτή Φ.Π.Α. Για όλα τα προϊόντα που διατίθενται στην κατανάλωση με οποιοδήποτε τρόπο, πρέπει να υπάρχουν είτε πινακίδες λιανικής πώλησης στους φυσικούς χώρους, είτε αντίστοιχη ηλεκτρονική πινακίδα για πωλήσεις μέσω διαδικτύου ή άλλου παρεμφερούς τρόπου, επί των οποίων αναγράφονται α. η τιμή, β. η ονομασία, γ. η ποιότητα – σύνθεση – ποιοτικά χαρακτηριστικά, όπου απαιτείται κλπ.**

Ειδικώς, για καταστήματα όπου τα πωλούμενα είδη φέρουν επί της συσκευασίας Γραμμωτό Κώδικα, **μπορεί να χρησιμοποιηθεί ηλεκτρονικό σύστημα αναγνώρισης και ελέγχου τιμών (price checker) ή άλλο πρόσφορο ηλεκτρονικό μέσο πληροφόρησης τοποθετημένο σε σημείο τέτοιο του καταστήματος, που να μπορεί εύκολα να αξιοποιηθεί από κάθε καταναλωτή πριν φθάσει στο ταμείο. Με άλλα λόγια η ύπαρξη barcode επί του προϊόντος χωρίς τη δυνατότητα του καταναλωτή να μάθει την τιμή πριν να φτάσει στο ταμείο δύναται να θεμελιώσει παράβαση.**

Από την υποχρεωτική αναγραφή της τιμής ανά μονάδα μέτρησης επί των πινακίδων πώλησης **εξαιρούνται τα καλλυντικά και τα προϊόντα αρωματοποιίας και καλλωπισμού.**

Κατ' αναλογική εφαρμογή της γενικής εξαίρεσης των καταστημάτων με εμβαδό κάτω των 50 τ.μ. από την υποχρέωση να τοποθετούν επί ή στο σημείο του πωλούμενου προϊόντος πινακίδες με τη λιανική τιμή, φρονώ πως μπορεί να υποστηριχθεί βάσιμα ότι από την παραπάνω υποχρέωση εξαιρούνται και τα φαρμακεία που έχουν εμβαδόν μικρότερο των 50 τ.μ.

ΠΡΟΣΟΧΗ! Δεν θα πρέπει να δημιουργηθεί σύγχυση από την κατάργηση της υποχρεωτικής αναγραφής της ενδεικτικής τιμής λιανικής πώλησης επί του κυτίου στα ΜΗΣΥΦΑ, η οποία κατά την άποψή μου δεν απαλλάσσει από την αναγραφή τιμής επί ή στο σημείο του πωλούμενου προϊόντος κατά τα ανωτέρω.

Β. Βάσει του άρθρου 21 της ως άνω ΠΝΠ, απαγορεύεται η συνομολόγηση ή η λήψη περιουσιακών ωφελημάτων που αφορούν την πώληση οποιουδήποτε αγαθού ή υπηρεσίας που είναι απαραίτητο για την υγεία, τη διατροφή, τη μετακίνηση και την ασφάλεια του καταναλωτή, **ιδίως δε φαρμακευτικών προϊόντων, μέσων ατομικής προστασίας και προσωπικής υγιεινής, όπως χειρουργικών μασκών, αντισηπτικών υγρών και άλλων υλικών απολύμανσης**, εφόσον τα ωφελήματα αυτά υπερβαίνουν την αξία της παροχής, **τόσο ώστε το μικτό περιθώριο κέρδους να είναι μεγαλύτερο από αυτό της προ της 1ης Φεβρουαρίου 2020**, για τα ως άνω προϊόντα και υπηρεσίες. Αρμόδια αρχή, για τη λήψη καταγγελιών και τη διαπίστωση παράβασης ορίζεται η Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων επιβάλλονται σε βάρος οποιουδήποτε παραβαίνει την απαγόρευση, είτε αυτεπαγγέλτως είτε έπειτα από καταγγελία, μία ή περισσότερες κυρώσεις ως εξής:

- **Σύσταση** με σκοπό την παύση της παράνομης πρακτικής και τη συμμόρφωση εντός οριζόμενης με την απόφαση αποκλειστικής προθεσμίας, καθώς και την παράλειψή της στο μέλλον,
- **Πρόστιμο** από χίλια (1.000) έως ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ, ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης.

Γ. Βάσει του άρθρου 19 της ως άνω ΠΝΠ, πάσης φύσεως επιχειρήσεις λιανικής πώλησης προϊόντων, ιδίως καλλυντικών, **υποχρεούνται στην απόσυρση και τη μη διάθεση προϊόντων δειγματισμού στους (testers) καταναλωτές**. Με τον όρο

«προϊόντα δειγματισμού» νοούνται τα προϊόντα, τα οποία τηρούνται εντός των επιχειρήσεων με σκοπό τη δειγματοληπτική τους χρήση από τον καταναλωτή εντός της επιχείρησης.

Δ. Βάσει του άρθρου 1 της ΠΝΠ 20.03.2020 (ΦΕΚ Α' 68/20.03.2020), μειώνεται ο συντελεστής ΦΠΑ και ορίζεται σε 6% για τα κατωτέρω είδη ατομικής υγιεινής και προστασίας:

- Μάσκες προστασίας και γάντια για την ιατρική (για την προστασία από ιούς και την αποφυγή μετάδοσης ασθενειών – νοσοκομειακή και ιδιωτική χρήση) (ΔΚ EX 3926, EX 4015, EX 4818 EX, EX 6307)
- Σαπούνι και άλλα παρασκευάσματα για την ατομική υγιεινή (ΔΚ EX 3401 και EX 3402)
- Αντισηπτικά διαλύματα, αντισηπτικά μαντιλάκια και άλλα αντισηπτικά παρασκευάσματα (ΔΚ 3307 EX, ΔΚ EX 3401, ΔΚ EX 2828, ΔΚ EX 3402, ΔΚ EX 3808 και EX 3824)
- Αιθυλική αλκοόλη μετουσιωμένη (ΔΚ EX 2207), η οποία προορίζεται ως πρώτη ύλη για την παραγωγή αντισηπτικών
- Καθαρή αιθυλική αλκοόλη μη μετουσιωμένη γεωργικής προέλευσης με αλκοολικό τίτλο 95%, η οποία διατίθεται εμφιαλωμένη στη λιανική πώληση, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 8 του ν. 2969/2001 (Α' 281) (ΔΚ EX 2207).

Ο συντελεστής του φόρου για τα αγαθά των εν λόγω δασμολογικών κλάσεων ορίζεται σε έξι τοις εκατό (6%)

Ε. Τέλος, βάσει του άρθρου 17 της ως άνω ΠΝΠ, πάσης φύσεως επιχειρήσεις λιανικής πώλησης προϊόντων, μέσων ατομικής προστασίας ή προσωπικής υγιεινής δύνανται να διαθέτουν προς τους καταναλωτές **ανώτατη ποσότητα τριών (3) τεμαχίων ανά πελάτη** για οποιοδήποτε από τα ακόλουθα είδη ατομικής προστασίας και προσωπικής υγιεινής:

- Προϊόντα απολύμανσης
- Προϊόντα αιθυλικής αλκοόλης
- Αντισηπτικά προϊόντα

Παραμένοντας στη διάθεσή σας.

Αθήνα, 7.5.2020

Σοφία Ηλ. Αγγέλου

Νομική Σύμβουλος Φαρμακευτικού Συλλόγου Αττικής ΝΠΔΔ